



**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Expenduntur casus, qui secundum communem sententiam integritati
confessionis culpabiliter obstant. 10

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

11. Quarta circumstantia est, quomodo quæ intelligenda est de modo accidentalium, seu non per se, coniungendum actu. Modus accidentalium est in triplici differentia. Primum secundum durationem, qui non est necessarius exprimendus, nisi forte ob durationem contingat peccata quoad numerum multiplicari, ut docuit Emmanuel *de verbo Confessio. num. 23.* Secundus, refert intentionem, qui si peccata distincta non inferat, non est necessarius fatendus: solet autem inferre, ut si homicidium sit ex odio: nam tunc non solum est contra iustitiam; sed contra charitatem: secus si ex lucri causa. Item, si inimicum occidit in frustra seces, teneris fateri: quia est scilicet, seu feritatis peccatum iuxta doctrinam D. Thom. 2. 2. *quest. 159. art. 2.* vel noua iniuria, quæ defuncto in eius caduere fieri potest, ut notauit Suarez de *penit. disp. 22. sect. 4. num. 13.* & Valq. *quest. 91. art. 1. dub. 2. num. 32.* Tertius delimitur ex consuetudine, quem opus non esse explicare in confessione affirmavit Canus *relect. de penitent. p. 5.* Suar. *dicta disp. 22. sect. 4. num. 15.* Valq. *quest. 91. art. 3. dub. 7. n. 16.* Sæ *verbo Confessio. n. 23.* aliis obligaris bis eadem peccata fateri. Per accidens tamen obligari potes, si necessarium sit Confessione, ut tuam dispositionem, & obligationem perfectam habeat.

12. Quinta, quibus auxiliis, id est, qui tibi fuerunt auxiliati in peccato. Horum declaratio necessaria non est, si eos ad recum peccandum non induxeris. Quod si induxisti, distinguendum est cum Valq. *quest. 91. art. 1. dub. 4. num. 3. & 21.* an iudicio sit ad actum tibi, & iudicio communem, ut cum inducis mulierem ad fornicationem: quo casu, cum inuita actio eiusdem sit speciei cum actu subsequente, & ex alia parte ad ipsum referatur, ut pluribus allegaris firmat Val. 1. 2. *disp. 102. cap. 4.* D. Thom. Sanch. *lib. 1. Decalog. c. 6.* probabile satis est, satisfacere integritati debita, si actum consummatum declares, quin manifestes inductionem: quia iudicio secundum prædictos Doctores non est distinctum peccatum, sed circumstantia quedam aggrauans intra eandem speciem. Si verò tuo exemplo, vel verbo ad aliud peccatum distinctum incitas, & moueris teneris sine dubio fateri: quia sunt duo peccata, vel due malitiæ distinctæ, quarum vna ad aliam non dirigitur. Quocirca, si vocasti socium in adiutorem homicidij, vel interposuisti nuncium, ut loquatur puella: teneris hanc circumstantiam manifestare quia incitasti ad illud peccatum distinctum ab eo quod tu commisisti: quia incitasti ad locutionem puellæ, vel adiutorium homicidij, qui actus tibi non est communis sicuti latius notauit Valq. de *penitent. dicta q. 91. art. 1. dub. 5. n. 14.*

Sexta est, ubi, quæ pertinet ad locum delicti, ob quem actus induit varias peccati species. Primum, si delictum est in loco publico, & coram personis, quæ inde peccandi occasione sumunt, habet circumstantiam scandali, ut notauit Sanch. *lib. 1. Decalog. c. 6. & diximus tract. 6. de charit. disp. vlt.* Secundò, si Missa in loco profano absque vigenti causa celebretur, vel si actio profana, quæ specialiter ob reuerentiam loci facti interdicitur, ibidem fieri contingat, induit sacrilegij speciem, ut latè diximus *tract. de reuer. debita loc. sac.*

13. Vltima circumstantia est, quando, quæ tempus, quo delictum paratum est, denotat. Aliquibus placet, si die festo delictum committatur, esse circumstantiam necessariò fatendam. Sed contrarium merito communis sententia affirmat apud Nauarr. *in c. Consideret. de penit. n. 22.* Couar. *in c. Alma mater. i. p. 5. n. 3.* Suar. aliis relatis *disp. 22. sect. 4. n. 22.* Valq. *q. 91. art. 1. dub. 4. n. 23.* quia præcepto seruandi festum solum astringit audire Sacram, & ab operibus seruilibus abstinere. Hac enim actione, & omissione Deus colendus est illis diebus ex præcepto: aliæ verò actiones, & omissiones non sunt eo die specialiter prohibita, aut præcepta. Idem est, quando eodem die duplici præcepto eiusdem rationis ligaris ad rem aliquam faciendam, vel omittendam, ut si in die Dominica incidat Festiuitas Christi, vel Beatæ Virginis, aliàs ex obligatione seruanda, vel vigilia alicuius Sancti in Quadragesima; violatio Festi, vel ieiunij vnicum est peccatum: quia vnica virtuti sub eadem ratione aduersatur. Secus esset, si obligationes essent diuersæ, qualis esset obligatio voti, & præcepti. Vide Nauarr. *in cap. Consideret. de penitent. disp. 5. n. 58.*

14. Secunda questio, an peccatum dubium fateri necessum sit, ut integritati confessionis fiat satis. Pro resolutione ponendum est triplex dubium te habere posse de peccato. Primum, an sit morale, vel veniale. Secundum, an feceris. Tertium, an confessus sis. Insuper, potest esse dubium, quod omnem assensum excludit; vel potest esse dubium, quod secum trahit assensum probabilem, et cum formidine, & timore alterius partis.

15. Et quidem, si probabile iudicium habeas, te non commisisse tale peccatum, vel illud peccatum non esse morale, vel iam esse confessum, durante eo iudicio probabili non teneris fateri: est probabilius sit oppositum. Quia tibi concessum est opinionem probabilem sequi, relicta probabiliori: at probabiliter iudicans, peccatum non esse morale, vel non commisisse, vel iam confessum esse, probabiliter iudicas

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

liberum esse ab obligatione confitendi, cum præceptum solum sit de mortalibus non confessis confitendis. Et ita iustinent Henric. *lib. 5. de penit. c. 4. in fin.* Suar. 1. 4. de *penit. disp. 22. sect. 9. n. 5. & 6.* Thom. Sanch. *lib. 1. sum. c. 10. n. 76.* Bonac. & Layman. statim referendi.

16. Verum, si post diligentem examinationem anceps sis, an peccatum commissum sit mortale, vel an illud commiseris, vel an confessus fueris, communis sententia defendit, teste Nauarr. *cap. 9. num. 14.* Syluest. *verbo Confessio. numer. 3.* Suar. *disp. 22. sect. 9. num. 1. & 2.* Salas 1. *quest. 21. tract. 8. disput. vnic. sect. 5. num. 60. in solut. ad 4.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 1. cap. 1. §. 4. num. 37.* innumeris relatis Sanch. *lib. 1. sum. cap. 10. num. 66.* Bonac. *disp. 5. de Sacram. quest. 5. sect. 2. p. 2. difficult. 4. à num. 1.* te obligatum esse fateri. Et quidem quando certus es de delicto, dubius aurem, an illud factus fueris, est manifestum, quia eo casu possidet confessionis præceptum, certaque illius obligatio, à qua ob dubiam causam liberati non debes. At quando anceps es, nec te determinare potes ad ferendum iudicium, an peccatum commissum mortale sit, vel an illud commiseris. Egid. de Coninch. *disp. 7. de penit. dub. 8. conc. 2. cui fauet Layman. supra,* cenfer te non esse obligatum. Quia, ut ex Trid. *sess. 14. c. 5.* constat, solum obligaris ea peccata fateri, quæ post diligentem excussionem habueris in conscientia: at in conscientia non habentur peccata, quæ ignorantur esse commissa, ita vt nec probabile iudicium de illis efformari possit. Secundò explicans Concilium, quæ peccata teneris fateri, expressit *dict. sess. 14. can. 7.* mortalia peccata quoad speciem, & numerum, circumstantialique aggrauantes. Cum ergo dubij peccati nullam fecerit mentionem non videtur ex obligatione confessioni subiiciendum, aliàs Concilium dimittit processisset in assignatione materiæ necessariae. Et confirmari potest ex reg. *Contra eum de reg. iuris. in 6. vbi* dicitur, contra eum, qui legem potuit dicere, apertius est facienda interpretatio. At Concilium potuit apertius significare peccata dubia esse fatenda, si necessariò fatenda sunt. Ergo, &c. Item ex leg. *Quicquid astringendi ff. de verborum obligationib. ibi: Quicquid astringenda obligationis causa dictum est, id nisi palam exprimat, omissum esse censendum est.* Ad dubia peccata non expressit palam Concilium esse fatenda. Ergo fideles adstringi non debent ad eorum manifestationem. Tertio; delictum in dubio præsumi non debet: stat enim possessio pro innocentia & libertate. Quarto nullus tanquam delinquens esse subiiciendus iudicio, nisi eius delictum aliquoties probatum fuerit.

17. Verius tamen est, stante eo dubio, te obligatum esse prædicta peccata dubia fateri. Mouet præcipue ob communem sententiam. Et quia Trident. *sess. 14. c. 5.* solum exceptit ab obligatione confessionis peccata venialia: ergo mortalia dubia sub obligatione includit. Cum verò viges, ea peccata dubia non esse in conscientia; dicendum est, non esse in conscientia certo, & infallibiliter; bene tamen sub dubio. Quod sufficit, ut sub dubio confiteri debeant. Neque obstat dubij peccati non fecisse Concilium expressam mentionem: satis enim illud indicauit, cum sola venialia exceptit. Præterquam quòd certa definiuit, dubia opinionibus Theologorum remisit: regula enim illa iuris, *Contra eum,* &c. non loquitur de legibus, vt aduertit ibi Gloffa *circa finem:* quia in legibus nihil est obsecrum, & ambiguum, cap. *Erit lex. dist. 4.* Quòd si in eis videatur aliquid ambiguum, recursus fiet ad concordentem, penes quem est interpretatio, cap. *Cum venissent. de iudicis. cap. Inter alia de sentent. excommunicat.* Quapropter regula illa loquitur de iudicis, & contractibus, in quibus semper fit interpretatio aduersus contrahentem, neque suam mentem clarè explicantem. Deinde non obest, quòd in dubiis nemo præsumatur delictum commisisse, neque ob id adstringi possit, & obligari iudicio, ibique puniri; quia id verissimum est in ordine ad punitionem; secus ad medicinam animæ salutarè.

PUNCTIVM X.

Expenduntur casus, qui secundum communem sententiam integritati confessionis culpabiliter obstant.

1. Omissio mortalis commissi, & non confessi, obstat integritati confessionis.
2. Secundo obstat, si culpabiliter omissa conscientia examinationem debitam.
3. Qualis examinatio requiratur.
4. Mendacium in materia necessaria, secus in voluntaria, & non integra, Sacramenti obstat integritati.
5. Plures oppositum censent.
6. Fit illis satis.
7. Simulare peccatum esse absolutum, cum tamen non sit; aliqui videntur sentire integritati non obesse.
8. Displicet prædicta sententia.

9. *Confiteri lenia peccata ordinario Confessori, aliis grauiora; si vna, vel altera vice fiat, non obstat integritati.*
 10. *Si frequenter, plures censent obstrare. Sed oppositum verius.*

Primus casus, & omnino certus integritati confessionis culpabiliter obstat, est si nulla legitima causa intercedente, omittas fateri aliquod peccatum mortale commissum, & non confessum: violas enim præceptum à Christo datum in institutione Sacramenti Pœnitentiæ confitendi omnia mortalia, quæ post diligentem inquisitionem memoria occurrerint, fuisse commissa, vti declarauit Trident. *sess. 14. cap. 5. & can. 7. & omnes.*

2. Secundus est, si culpabiliter omittas, inquisitionem facere de peccatis mortalibus commissis. Cum enim ex dicto præcepto obligaris ea in memoriam reuocare, vt iudicio confessionis sistere possis, vti suppositi Concil. *dicto cap. 5. illis verbis; Post diligentem inquisitionem. & illis; Postquam quis diligentius se excusserit, & conscientia sua finis omnes, & latebras explorauerit, &c. & tradit Sotus in 4. dist. 18. quest. 2. art. 4. ad finem. Nauarr. c. 9. n. 13. Henriq. lib. 5. cap. 5. Filiucius tract. 7. c. 4. quest. 10. Suar. de pœnit. disp. 22. sect. 11. Bonac. disp. 5. de Sacram. quest. 5. sect. 2. pun. 1. §. 1.*

3. Sed, quam diligentiam præstare debeas, ne tibi peccatorum obliuio culpæ tribuatur, certa regula definiti non potest sed arbitrio prudentis remittendum est, spectata qualitate personæ, diuturnitate temporis, & consuetudine peccandi, Generaliter verò dici potest, eam diligentiam adhibendam esse, quæ à viro prudenti adhiberetur in re magni momenti. Rudes verò, & imperiti consilio Confessarij iuuantur, alioquin diligentiam sufficientem non apposituri, vt bene Coninch. *disp. 7. dub. 9. n. 71. Henriq. lib. 5. c. 5. Hac diligentia apposita, si numerum peccatorum explicare non potes, explica plus, minusue. Item, si speciem peccati non recordaris, sed solum genus, explica genus, quia est materia sufficiens, & necessaria, vt optimè docuit Nauarr. *cap. 10. n. 7. Suar. disp. 23. sect. 1. n. 8. Coninch. disp. 7. dub. 9. n. 95. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 3. n. 7. Nunquam tamen tenetis peccata scribere, tamen timeas probabilissimè, eorum non esse in confessione recordaturum: quia est extraordinaria diligentia, & non leuibus periculis exposita, vt dixit Valq. de pœnitent. quest. 91. art. 1. dub. 6. Suar. disp. 22. sect. 10. n. 4. Coninch. disp. 7. dub. 9. n. 72.**

4. Tertius est, mendacium in confessione commissum, quod in materia necessaria omnes Doctores docent, integritati confessionis obesse: quia iudicium confessionis grauius illudatur. Contingit hoc mendacium primo, si peccatum mortale commissum absque legitima causa deneges. Secundò, si non commissum fatearis, (nisi fortè ignorantia te excuset, licet excusar rudes, & ignaros, existimantes, nullius peccati reos esse si numerum peccatorum augeant.) Tertio, si peccatum mortale ita extenues, vt veniale concipiatur, vel è contra veniale ita aggrauas, vt mortale esse credatur: quia mortale peccatum à veniali in esse mortis plusquam genere differunt. Verum, si mendacium circa materiam voluntariam, nempe peccata venialia versetur, communior sententia docet, integritati confessionis non obstrare, dummodo alia materia legitima subiciatur. Quia leuiter tantum iudicium confessionis læditur ob mendacium commissum circa materiam, cuius nullam pœnitens habet obligationem confessioni subiciendi. Syluest. *verbo Confessio. l. 9. 8. Sotus in 4. dist. 18. q. 2. art. 4. concl. 3. Nauarr. c. 21. n. 37. Saà verbo Confessio, n. 12. Suar. disp. 22. sect. 10. n. 7. Valq. q. 91. art. 1. dub. 7. n. 4. Coninch. de pœnit. disp. 6. dub. 3. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 8. in fine. Notanter dixi, dummodo alia materia confessionis legitima subiciatur: si enim tantum peccatum fictum, subiceretur, nemini dubium esse potest, confessionem irritam reddi: quia nequit effici Sacramentum absque materia, quale non peccatum à pœnitente non commissum.*

5. Sed aduersus hanc communem sententiam firmarunt Paludan. in 4. dist. 21. q. 2. art. 3. n. 12. Bonau. art. 1. q. n. 2. p. dist. Caietan. in summ. verbo Confessio, condit. 4. Armilla eodem n. 5. Ledelm. 2. part. 4. q. 5. art. 4. dub. 4. afferentes, quodlibet mendacium, etiam circa venialia peccata, esse peccatum mortale, ac proinde Sacramenti integritati obesse. Mouentur: quia subiciis absolutioni materiam indebitam, verbi gratia, peccatum non commissum: Sacerdos enim absolutionem tibi præstat de his omnibus, quæ illi factus es. Si ergo fateris illi peccatum, quod non commissisti, ab illo te absolueret intendit. Ergo profert formam super materiam indebitam, quod est graue sacrilegium. Et confirmari potest exemplo Eucharistiæ: si enim cum pane triticeo aliquas formas ex hordeo supponeres Sacerdoti confecerandas; certum est, te peccatum mortaliter; tamen si forma consecrationis non frustretur omnino. Ergo à fortiori peccabis, supponens Sacerdoti peccata venialia non commissi absoluenda: siquidè ob hanc suppositionem forma absolutionis circa materiam alias legitimam habere non potest effectum.

6. Verum à communi sententia ob hanc rationem recedendum non est, alias probaret, te faterem aliquod veniale absque dolore legitimo ad eius remissionem, tamen si alia mortalia simul fateris, peccatum mortaliter, neque ab vl-

lo peccato absolui. Quapropter dicendum est, absolutioni non supponi peccata non commissi, neque commissi, & absque dolore confessi; sed solum supponi quæ ritè factus sis. Nam vt inquit Valquez *quest. 91. art. 1. dub. 7. num. 13.* absolutionis forma non determinat hæc aut illa peccata significat; sed vagè, hoc est, illa peccata, circa quæ pœnitens est dispositus. Secus est in consecratione Eucharistiæ, cuius pronomen, hoc, tamen materiam præsentem determinat significat. Eandem ferè doctrinam tradit Suarez *disp. 22. sect. 10. num. 8.* afferens, formam absolutionis non significare immediate peccata, neque effectum circa illa, sed immediate significare pœnitentem, & effectum circa illum: pœnitens enim est, qui absoluitur collata gratia peccatorum remissura.

7. Quæritur esse potest simulatio à mendacio distincta, quam dupliciter existimo posse contingere. Primo indicandum peccatum mortale, quod præsentis confessioni absolouendum subiciis, esse iam alia vice absolutum. Secundo, si Confessori ordinario indices tantummodo peccata leuia, cum tamen grauiam committas, quæ alteri manifestas.

Quoad primam simulationem, graues Doctores affirmare videntur, integritati confessionis non obesse, quod indices peccatum mortale quondam fuisse commissum, & iam ab eo esse absolutum, cum tamen nec longè ab ea confessione commissum fuerit, neque alia vice fuerit absolutum. Sic Thom. Sanch. *lib. 1. in decalog. cap. 10. num. 71. Bonac. disp. 5. de sacram. quest. 5. sect. 2. pun. 2. §. 3. in fine. num. 5. Indicat Paul. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 3. num. 5. vers. Secundo, non prohibetur.* vbi dicit, si pœnitens ad confessionem adferat peccata superioribus confessionibus ritè explicata, & remissa, decess est de ea te confessorium admonere, vt is præsentem pœnitentis statum cognoscere, & conformem pœnitentiam decernere possit. Notandum verbum, *decess*, quod obligationem non importat. Suarez *disp. 22. sect. 9. num. 2.* quom sequitur Coninch. *disp. 7. dub. 8. conc. 4.* affirmat confitentem peccatum mortale, de quo dubius est, an factus fuerit, non esse obligatum, dubium manifestare. Ergo manifestè sentit, quod peccatum sit confessum, vel non confessum, non pertinere ad necessariam confessionis integritatem. Faterque huic sententiæ praxis communis fidelium, generalem confessionem institutum, qui omnia sua peccata declarant absque distinctione illorum, quæ ritè fuerint confessi, quæ non. Ratio est: quia idè est peccatum, siue confessum sit & remissum, siue non, ob confessionem enim, & remissionem non variatur peccati species non solum in se, sed in ordine ad iudicium confessionis, cum hoc iudicium æquè exerceri possit circa peccata confessi, ac si nunquam confessi fuissent: sicuti exerceri potest circa peccata per contritionem remissa, ac si nunquam remissa fuissent. Quod si dicas, inde inferri, Confessarium exercere nõ posse officium medici, & iudicis circa pœnitentem, eò quod existimer, ab eo peccatum curatum esse, & pœnam debitam subisse? Responderi potest, non prohiberi confessorio officium medicum exercere, si pœnitens eo indiget. At credere potest, pœnitentem, qui peccatum præsens, ac si præteritum fuisset, & antea confessum manifestaret, eo non indigere: quia obligatus est se ita disponere, vt nulla speciali medicina applicatione indigeat. Idem dicendum est de officio iudicis, obligatur namque pœnitens à confessorio expostulare, eam pœnitentiam sibi imponi, quæ communiter illis peccatis non confessis imponi solet, vel eam propria voluntate exhibere, vel tempore libelli confiteri, in quo nulla alia pœnitentia necessaria est, præter libelli lacerationem.

8. Cæterum prædictæ sententiæ acquiescere nunquam potui. Nam esto esse confessum, vel non confessum reputetur peccatum quoad suam essentiam circumstantia extrinseca, non tamè quoad iudicium confessionis: siquidem ea circumstantia præstat peccato esse materiam voluntariam; cum tamen ea circumstantia seculæ, necessaria materia erat. Ad iudicium de materia necessaria, vel libera diuersissimum est, vt probari potest in iudicio de peccatis mortalibus, vel venialibus. Ergo, &c. Deinde esto pœnitens se disponere possit, vt nulla medicina applicatione indigeat, nulla que graui pœnitentiæ applicatione: quia accedere potest curatus, & satisfactione de peccatis exhibita, vel cù intentione lucrandi libuleum. At ex vi confessionis impedire non potest Confessorio, ne medici, & iudicis officium exerceat, prout oportet. Si autè liceret peccata recentia, & nunquàm confessi simulare esse vetera & confessi ex vi confessionis impediretur Confessorio officium medicum & iudicium, cum necessitudo deberet existimare, pœnitentem vlla medicina etiam præseruatiua indigere, vllaue graui satisfactione, vt pote qui medicinam, & satisfactionem conuenientem executus sit. Præterea ex opposita sententia non leuia inconuenientia inferuntur. Primum posse pœnitentem eadem peccata mortalia repente in toto vitæ decursu transire, quin confessorius statum suæ conscientie agnoscat. Quæ enim ratione semel licet peccata recentia, & non confessi, simulare, esse vetera, & confessi; eadem licet sæpè, imò semper simulare. Secundum, hæc simulatio tollit fructum confessionis, & verècundiam: quæ ex peccatis grauibz legitime confessis oriri solent; quæque pœnitentem

tem derinent, ne iterum prolatur. Tertium, postea Confessarius abolutionem penitentiam praestare; tamen si sciret aliquorum peccatorum mortalium expressum dolorem non habere, modò alicuius peccati dolorem habeat, quia cum ea peccata confiteantur tanquam materia voluntaria; si- cuti poterant ex Confessarii iudicio, absque graui culpa taceri, sic manifestari sine expresso dolore poterunt. Quae omnia falsa, & absurda sunt, & nullatenus admittenda.

9. Quoad secundam simulationem, quae est leuia peccata Confessario ordinario manifestare, aliis grauiora, dicendum est, id licitum esse vna, vel altera vice, vt probat vsus designandi, statim temporibus, Confessoris extraordinarij Religiosis. Etenim contingere potest, penitentem, praecipue foeminam; casu in peccatum carnis labentem graui pudore, & verecundia detineri, ne suum peccatum Confessario ordinario manifestet. Certè eo casu conuulerem, extraordinarium adiri, vt liberius, & apertius confiteretur, & ne periculo exponeretur subiciendo grauitatem peccati, aliquamque illius circumstantiam, Quapropter reprehensione digni sunt Confessarii, qui suos ordinarios penitentes aliena confessionalia aliquando aduentus oburgant.

10. At, si non semel, sed saepe peccata mortalia, in qua frequentiter incidis, alteri ab ordinario fatearis; affirmat Vi- ctor de confess. n. 196. & inclinat Syluest. verbo Confessio, n. 8. illicitum esse, & integritati confessionis obesse, ob hypocri- sim, & impedimentum, quod correctioni praestatur. Ceterum existimo, nullum esse peccatum, si peccata mortalia legiti- mo Confessori, & cum vero dolore, rectaque disposi- tione fatearis. Nam cum ille sit legitimus Confessarius, ad quem non est prohibitus accedere, nulla apparet in hoc accessu turpitudine. Quòd verò postea ad Confessariorum ordinarium accedas pro peccatorum venialium abolutione, ne bonam famam & opinionem apud illum amittas, in causa esse non potest alicuius graui culpa: siquidem non fictione virtutum, sed occultatione defectuum, quos manifestare non teneris, bonam famam, & opinionem retinere procura. Timendum verò tibi est, ne humanum honorem quaerens, Confessarios in- cogitatos aduendo, salutem tuam animam amittas; vel, quia ipsi nesciunt tibi mederi; vel, quia tu ad illos accedis absque vero proposito emendationis. Atque ita sustinent Nauar. cap. 21. numer. 40. Suar. de penitent. disp. 22. sect. 1. numer. 13. Henric. lib. 5. de Sacram. c. 16. n. 6. Aegid. de Coninch. disp. 6. de penit. dub. 4. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 8. numer. 14.

PUNCTUM XI.

Expenduntur communiore casus, in quibus integritas confessionis non est ex obligatione seruanda.

1. Integritas confessionis omnium peccatorum, quaque materialis vocatur, non est de Sacramento essentia, sed de praecipuo: scilicet formali.
2. Ob physicam impotentiam licite omittitur integritas.
3. Item, ob impotentiam moralem, & qualis haec sit.
4. Non est omittenda integritas ob vitandum Confessarij malitiosum peccatum.
5. Si absque graui tuo incommodo damnum, tam temporale, quam spirituale Confessarij, vitare potes, teneris.
6. Qualiter possit peccatum manifestare, ex cuius manifestatione complex agnoscat? Plures censent se manifestare non posse.
7. Verius est posse, & debere.
8. Ob defectum iurisdictionis omittitur integritas, de quo infra.
9. An esse possit confessio formaliter integra, nullo declarato peccato in particulari? Negant aliqui.
10. Verius est oppositum.
11. Concedenda est necessario absolutio in predicto casu.
12. Signa contritionis exhibenda sunt in ordine ad abolutionem, & sic debent praesumi exhibita in articulo mortis.
13. An sub conditione expediatur, eam abolutionem ministrare.

1. Praemittendum est, integritatem confessionis consistentem in manifestatione omnium mortalium vni, eidemque Confessario, non esse de sacramenti substantia; sed solum ex praecipuo diuino, cuius obligatio cessat, cum commode seruari non potest. Aliud sacramentum, Penitentiae rectè institutum non esset: siquidem saepe ob impotentiam penitentis, non solum moralem, sed physicam, impossibilis est omnium peccatorum declaratio; idèque Trident. sess. 14. cap. 5. solum dixit, peccata, quae post diligentem inquisitionem, memoriae occurrerint, esse Confessario manifestanda:

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

quasi supponens, plurium obliuionem esse posse. Atque ita Doctores duplicem in confessione integritatem distinguunt aliam vocant materialem, in qua omnia peccata commissa ab vltima confessione manifestantur; aliam formalem, in qua manifestantur peccata, quae absque graui incommodo manifestari possunt, seu quae ex obligatione praecipui diuini manifestanda sunt. Haec formalis integritas, tum sacramenti effectui, tum eius valori semper necessaria est, siquidem illam omitrens committit peccatum mortale, quocum Sacramenti valor, & effectus consistere non potest. Integritas verò materialis necessaria non est, neque ad valorem sacramenti, neque ad eius effectum, quippe sanctè, & iustè multoties omittitur. Et in his conueniunt Doctores, vt videre est apud Suarez disp. 23. in princ. Valq. quasi. 91. art. 2. de penitentia, dub. 2. Aegidius de Coninch. disp. 7. de penitent. dub. 1. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 8. num. 2. Difficultas ergo est in enumerandis casibus, in quibus absque integritate materiali facere possis confessionem materialiter integram; & effectum sacramenti recipere:

2. Primus est, ob physicam impotentiam, quae multipliciter contingit. Primò, si diligenti examinatione praemissa recordari non potes peccatorum omnium, quae commisit. Etenim eo casu satisfacis declarando, quae tibi memoriae occurrerint, vt satis colligitur ex Trident. sess. 14. c. 5. Quinimò, si in horum obliuione venialiter tantum culpabilis existis, non obinde integritas formalis confessionis laeditur, vt tanquam certum supponit Coninch. disp. 7. de penitent. dub. 9. numer. 7. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 8. numer. 5. Non enim ex veniali negligentia transgressio mortalis oriri potest. Secundo contingit, si ob impotentiam linguae, vel quia mutus es, vel balbutiens, vel alterius idiomatis, nequis omnia peccata explicare potes absoluti, explicaris iis, quae commode potes, vt notarunt Lopez in lib. moral. cap. 27. Henric. lib. 5. de Sacram. cap. 12. numer. 3. Layman. lib. 5. tract. 6. cap. 8. numer. 9. Tertio, si periculum adit è vita discedendi absque abolutione, si velis omnia peccata ferri; poteris aliquo, vel aliquibus explicatis, absoluti, postmodum, si superuixeris, reliqua manifestaturus. Sa. verbo, Absolutio, num. 9. Suar. disp. 23. sect. 1. num. 2. Layman. supra, num. 9. Quarto, si Sacerdos non possit, & tuam, & aliorum eodem periculo laborantium confessionem integram excipere, poteris & tibi, & aliis, audito vno, vel altero peccato, abolutionem impendere, vt dixit Tolet. libr. 3. c. 20. n. 5. Coninch. disp. 7. dub. 9. n. 74. Henric. lib. 5. c. 12. Layman. n. 10.

3. Secundus est, ob impotentiam moralem, quae censetur adesse, quoties absque graui incommodo confessioni extrinsecò vitae, honoris, & fortunatum proprio, nequis integram facere confessionem: quia cum integritas confessionis sit ex iure positio, non censetur graui iactura inueniente obligare; lex enim Christi lauaus est, & onus eius leue. Sic ex communi sententia tradunt Syluest. verbo, Confessio, i. q. 18. Sotus in 4. disp. 18. q. 2. art. 5. Suar. disp. 23. sect. 2. Coninch. disp. 7. dub. 9. n. 75. Layman. l. 5. sum. tract. 6. c. 8. n. 11. Id, quod dictum est de damno proprio, extendi debet ad alienum: quippe lege charitatis teneris proximum diligere, sicut te ipsum. Vnde, si ob vitandum proprium damnum integritatem confessionis omittere potes; poteris ob vitandum alienum. Atque ita docent Suar. Coninch. Layman. & alij.

4. Dices, inde inferri, integritatem confessionis esse omittendam, si timeas, Confessarium ex manifestatione tui delicti sumpturum occasionem peccandi: quia si ob vitandum damnum corporale tibi licet confessionis integritatem omittere; à fortiori ob vitandum spirituale damnum licebit. Et ita sustinet Suar. disp. 23. sect. 2. n. 2. & seqq. Coninch. disp. 7. dub. 9. n. 75. Moneat tamen & bene ij Doctores, non esse haec delicta facile de Confessario praesumenda.

Respondeo, negando sequelam. Est enim diuersa ratio damnis temporalis ac peccati: damnum namque temporale absque voluntate contingit, scilicet peccatum. Adde ob vitandum scandalum praecipua omittenda non esse, vt iure probauit tract. de charit. disp. ult. de scandalo, punct. 16.

5. Illud est certum, si absque graui incommodo vitare potes damnum, siue temporale, siue spirituale, alterum confessarium aduendo, vel aliquantulum confessionem differendo, sine dubio teneris: quia praecipuum diuinum de integritate confessionis seruandum est, quoties absque detrimento graui seruari potest, vt docuit Suar. disp. 23. sect. 2. n. 7. Aegid. de Coninch. n. 77. Dixi, aliquantulum confessionem differendo. Diu namque non teneris differre, maxime si peccato alio mortali graueris, quod potes absque praedicto periculo manifestare: quia graue damnum est, te fructu sacramenti diu esse priuatum. Suar. & Coninch. loc. alleg.

6. Hinc inferunt graues Doctores, te retinere posse peccatum, imò debere, ex cuius manifestatione necessarid sacerdos complicitis noticiam de graui peccato est habiturus. Quia graue damnum compliciti euenit, bonam famam & estimationem apud confessarium amittendi, quam pluri aestimat, quam

M 3 medio